

bb 47. /a bel földi... folyt/um

- 44. olasz kórus gyulán
- 45. a don pasquale bemutatója szombathelyen
- 46. a piros karaván bemutatója szegeden
- 47. hírjegyzék

-. -

- 32 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: izsák erika, fehér péter,
halasi györgy

21.03/um

21/25

00.008/k

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb 1. gyorsítják, egyszerűsítik a tanácsi ügyintézés -
tervezett terminusok: azonnal, illetve 3, 8 és 15
nap alatt

i of/s um pr

1980. augusztus 9.

Ügyintézési időelemzés kezdődött országszerte a városi és községi tanácsoknál, hogy rövidesen rátérhessenek az intézkedési határidők rövidítésére: a kérelmek azonnali teljesítésére, illetőleg három, nyolc és 15 napon belüli elintézésére. az ilyen ütemezésű ügykezelés ez év január elsejétől a fővárosi tanácsnál már gyakorlattá vált, rendkívül kedvező tapasztalatokat hozott. lényegében arról van szó, hogy az államigazgatási munka törvényben előírt, általában 30 napos ügyintézési határidejét „házon belül”, ésszerűbb szervezéssel az élet diktálta követelményekhez, a tanácsi apparátus lehetőségeihez igazítják. most a minisztertanács tanácsi hivatala kezdeményezte a jól bevált fővárosi gyakorlat meghonosítását a megyékben is. a tervek szerint a jövő évtől tehetik országossá az államigazgatási ügyintézés gyorsított gyakorlatát.

az mti tudósítójának értesülése szerint a törvényelőírások nem változnak, de a rövidített ügymenet mintegy 70 félé államigazgatási témát érinthet. ezeknek körülbelül a fele olyan ügytípus, amely az állampolgári bejelentések nyomán azonnal elintézhető.

/folyt.köv./

- 1 -

0

bb 1. /gyorsítják ...1.folyt./um

például - miként a fővárosi tapasztalatok bizonyítják - a vidéki tanácsoknál is minden bizonnyal nyomban kiadhatják az adóigazolásokat, a vagyoni helyzetre vonatkozó okmányokat, csakugy, mint a főiskolai tanulmányokhoz, az üzleti könyvek hitelesítését, valamint a végrehajtás felfüggesztéséhez, a tartozások befizetéséhez nélkülözhetetlen irományokat. ugyancsak azonnal intézhetnek a tanácsoknál a haláleset bejelentésének /temetés céljára/ tanusításáról, személyi igazolványba adatváltozások bejegyzéséről, anyakönyvi okiratok kiállításáról, helyszíni szemlét nem igénylő hatósági bizonyítványok kiadásáról, lakcím ki- és bejelentéséről, birtokvédelmi ügyekben /lakásból kizárás, közüzemi szolgáltatások elzárása esetén/ a kérelmezett végrehajtás elrendeléséről, az általános igazgatási jogkörbe tartozó ügyeken túl különféle művelődésiügyi, illetőleg olyan szociális témák is rögvest rendezhetők, mint a családi pótlék megállapításához igazolás kiállítása, kiskorú intézeti beutalása ideiglenes hatállyal, gyermek láthatásának szabályozása az érdekelt felek megegyezésével, nyomban kiadhatják az állampolgároknak egyebek között a közgyógyellátási igazolványt, a hatósági orvosi igazolást, a kisiparosok számára minden olyan igazolást várakozás nélkül rendelkezésre lehet bocsátani, amely a nyilvántartásból azon nyomban ellenőrizhető, ezek közé tartozik például az iparjogosítvány iránti kérelemhez szükséges erkölcsi bizonyítvány.

három napon belül elintézhetik a tanácsai szervek például a rendkívüli temetési segély, a halálozási anyakönyvi kivonat bemutatása esetén a temetési segély, illetve a rendkívüli szociális segély kiutalását.

nyolc napon belül van arra lehetőség, hogy kiadják a helyszíni szemlét igénylő hatósági bizonyítványokat, megállapítsák a vakok személyi járulékhöz jogosultságot, döntsenek a lakóház tatarozással kapcsolatos adókedvezményről, kiállítsák a különféle helyhatósági /például ingatlanok adatait igazoló/ bizonyítványokat, s az ügyintézésnek ugyancsak ebbe az időkategóriájába sorolható a lakáscsere szerződések előzetes jóváhagyása is.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 1. /gyorsítják ...2.folyt./um

tizenöt napon belül lehet dönteni-intézkedni adó- és értékbizonyítványok kiadásáról, lakbér-hozzájárulás további folyósításáról az özvegy házastársak részére, valamint adóügyben a végrehajtás felfüggesztéséről, illetőleg részletfizetés engedélyezéséről, tartozatlanul befizetett honvédelmi hozzájárulás visszafizetéséről, tévesen befizetett adók visszatulalásáról vagy téves adóelőírások helyesbitéséről. elegendő lehet egy fél hónap tartási, életjáradéki, öröklési szerződések körében felmerülő vita esetén a békéltetési eljárásra, szanálási területen épületek ideiglenes használatának meghosszabbítása iránti kérelem elbírálására, tipustervek alapján tervezett építéshez az engedély megadására, közterületfoglalási engedély kiállítására, adatváltozás bejegyzésére az iparjogosítványba, az özvegyi jogon való ipargyakorlás bejelentésének tudomásul vételére.

az államigazgatási munka vezető szakembereinek véleménye szerint a különféle hatósági ügyek intézési-elintézési határidejének tervezett gyakorlati rövidítése jobbitólag hathat a tanácsai szervek és az állampolgárok közvetlen kapcsolatára, gördülékenyebbé teheti a hivatali munkát, javíthatja az ügyes-bajos dolgaikat intéző emberek közérzetét. /mti/

-.-

bb 2. színházi vendéjátékok - októberben

i kp-z um pr

1980. augusztus 9.

andrzejj vajda - a hazánkban filmrendezőként jól ismert lengyel művész - színházi rendezéseit is láthatja a magyar közönség októberben, a krakkói stari teatr vendéjátéka során. a budapesti művészeti hetek alkalmával ugyanis két neves külföldi színházi társulat érkezik majd magyarországra: az ndk-beli deutsches theater szeptember 30. és október 6. között öt este, vajda lengyel együttese október 19. és 25. között hat alkalommal lép fel fővárosi és vidéki színpadokon.

az ndk vezető berlini színháza, a nagy multu deutsches theater shakespeare: szentivánéji álom-ját jeleníti meg első előadásán a fővárosi operettszínházban. a darab rendezője, alexander lang rendkívül sokoldalú művész: íróként, színészként és rendezőként is jól ismerik hazájában.

/ folyt.köv. /

- 3 -

bb 2. /színházi ....1. folyt./um

ő játssza a másik színmű, heiner müller „philoktetes,, című három szereplős drámájának egyik hősét is. a klasszikus görög történetet pergetve az író mai emberi és társadalmi kérdéseket boncolgat. a pécsi nemzeti színházban peter hacks vigjátékát, a goethe ifjúkori műve alapján készült plundersweilern-i vásárt játssza az együttes.

a krakkói stari teatr együttese a szolnoki szigligeti színházban és a pesti színházban játssza majd mrozek: emigránsok című művét, melyet nálunk a játékszinben, székely gábor rendezésében láthatott már a közönség. az operettszínház színpadán a századfordulón élt lengyel író stanislaw wyspianski egy drámáját: az 1903-ban írt wyzolenie-t tolmácsolja a társulat. különleges helyszínen, a zichy kastélyban mutatják be a dosztojevszkij műből készült nasztaszja filipovna című drámát. a késő este kezdődő előadásban fontos szerep jut majd az éjjélnek, s a barokk kastély hangulatos belső termeinek.

a két neves külföldi társulat vendéggjátékával csaknem egyidejűleg, október végén magyar színház is bemutatkozik egy szomszédos országban. a nemzeti színház együttese prágában és pozsonyban lép fel: vörösmarty: csongor és tünde című mesedramáját és wesker: a konyha című művét adják elő. pozsonyban ezen kívül két éjszakai stúdióelőadás mrozek: emigránsok című darabját és az elmúlt évad nagysikerű produkcióját a budapest orfeumot is bemutatják. /mti/

-. -

bb 3. hincz-képek - kölcsönbe

s um pr

1980. augusztus 9.

a vigadó galéria kiállítást rendez hincz gyula festőművész képeiből. a galéria vezetősége kéri azokat, akiknek tulajdonában az 1928-30-as években készült hincz festmény van - és azt hajlandók a kiállítás időtartamára kölcsönadni - szíveskedjenek jelentkezni írásban vagy telefonon. cím: vigadó galéria bp. v. kerület vigadó tér 2. irányítószám: 1371 pf. 472, telefon: 176-222/409. /mti/

-. -

- 4 -

bb 4. a bkv közli,

i don/um pr

1980. augusztus 9.

hogyan augusztus 10-én 8 órától 17 óráig gödöllő és kerepestarcsa felső között - felsővezetékjavítási munkák miatt - autóbuszok közlekednek hév-vitelddijjal. augusztus 12-ről 13-ra virradó éjjel a 12-es jelzésű villamosok helyett a pozsonyi út - rákospalota végállomás között - felsővezeték- és vágányjavítás miatt - autóbuszok járnak, villamos viteldijjal. /mti/

-. -

bb 5. gazdag gólyaszaporulat a kislaföldön

cser/um kz hgy

1980. augusztus 9.

gazdag volt a gólyaszaporulat az idei nyáron a kislaföldön. a legtöbb gólyapárnak 3-4 kicsinye született, s szinte valamennyit szépen felnevelték. a kis gólyák már szépen megerősödtek, naponta rendszeresen megtartják kiadós repülés-gyakorlataikat a zsombékos, vizenyős, nádasok felett. gyakran látni 10-15 „személyes,, vagy még ennél is nagyobb létszámú kislaföld-csapatokat is ezen a vidéken. a legtöbb gólyapár a szigetközben, a hanság mentén, a fertő tó környékén és a rábaköz egyes részein él. a természetvédelmi szakemberek csupán ezen a vidéken több mint kétszázra becsülik a szaporulatot. biznak abban, hogy a következő évben az idei szaporulat jó része visszatér. /mti/

-. -

bb 6. arany oklevél a jó minőségű exportért

dén/um kz

1980. augusztus 9.

arany oklevelet adományozott a szovjetunióbeli különböző külkereskedelmi vállalat a szegedi bőrdíszmű ipari szövetkezetnek. a szovjet fél korrekt, megbízható üzletfelet talált magyarországi partnerében, amely a mindszei üzemében készülő női divattáskákból az elmúlt öt évben háromszorosára növelte a szovjetunióba irányuló exportját. ennek évi értéke ma már meghaladja a másfél millió rubelt. a bőrdíszmű szövetkezet azzal érdemelte ki az elismerést, hogy mindig pontosan határidőre szállította a megrendelt árut, termékei között pedig mindeddig nem akadt minőségileg kifogásolható darab. /mti/

-. -

- 5 -

bb 7. a kortárs magyar képzőművészet sikere külföldön

igó/um kz hgy

1980. augusztus 9.

nagy sikerű nyugat- és észak-európai kiállításorozat után hazaérkeztek pécsre azok a festmények, amelyek a kortárs magyar képzőművészetet mutatták be külföldön. mintegy másfél-száz alkotás adott keresztmetszetet a xx. századi konstruktivista törekvésekről.

az államközi kulturális csereprogram keretében fél éven át vándorolt a tárlat anyaga külföldön: bemutatták - többek között - az nszk-beli düsseldorfban, majd a norvég fővárosban, oslóban és a dán fővárosban, koppenhágában. mindenütt nagy volt a kiállítások látogatottsága és a szakmai közvélemény is elismerően nyilatkozott a művekről. az anyagot az egyik legnagyobb hazai képzőművészeti gyűjtemény gondozója, a pécsi janus pannonius muzeum állította össze. munkatársai most felfrissítik és kibővítik a kollekciót, főképpen a ma élő mesterek alkotásaival - s az év utóján ismét külföldre szállítják. a finn fővárosban, helsinki-ben rendeznek kiállítást belőle.

egy másik képzőművészeti kiállítás, amelynek szervezője ugyancsak a janus pannonius muzeum, még jelenleg is a külföldet járja. a 185 festmény, grafika és szobor, valamint a hozzájuk kapcsolódó dokumentáció a magyar avantgarde művészet kialakulását mutatja be: a „nyolcak”, csoportjának és az aktivisták nemzedékének munkásságát. a modern magyar képzőművészetnek ez az eddigi legnagyobb megjelenése külföldön. eddig bemutatták a franciaországi saint etienne-ben, majd az angol fővárosban londonban és az olasz fővárosban róma-ban, s jelenleg a nagy kikötővárosban, genovában látható az anyag.

a végállomás ismét franciaország lesz; ősszel párizsban rendezik meg a modern magyar képzőművészeti tárlatot. /mti/

.-.

bb 8. megtalálták gorsium városfalát és őrtornyait

dáv/um kz hgy

1980. augusztus 9.

rendkívül jelentős, a város nagysága, fontossága mellett bizonyító leletre bukkantak a régészek a tác melletti gorsiumban: megtalálták a település városfalának és őrtornyainak a maradványát. a feltehetően a iv. században épült falak egyrészt újabb bizonyosságot szolgáltatnak arra, hogy gorsium a rómaiak korában jelentős település, város volt, másrészt lehetővé teszik, hogy segítségükkel a régészek pontosan „meghuzzák”, a város határvonalait.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 8. /megtalálták gorsium... folyt./um

a falak és az őrtornyok egy részét még az idén feltárják, a többi jövőre hozzák felszínre. a következő ásatási idényben határozzák meg pontosan a városkapuk helyét is.

előrehaladtak a korábban felfedezett közfürdő feltárásában is: a fürdő fölé épített iv. századi épület kutatásával már végeztek. több értékes falfestményre bukkantak, köztük néhány igazi régészeti szenzációnak számít: a hajdani mester h. l. p. kezdőbetűkkel kézjeggyel látta el alkotásait. ez pannóniában rendkívül ritkán fordult elő. hozzáláttak a ii-iii. században épített fürdő medencéjének a feltárásához is: munka közben egy ékszeres zacskót találtak, amelyben ékkövekkel díszített gyűrűk, karperecek, kenőcsös tégelyek voltak. feltehetően egy fürdőző szépasszony ejthette a medencébe kétezer évvel ezelőtt. /mti/

.-.

bb 9. kézikönyv az idegenforgalmi hivatalok szolgáltatásairól

szé/um kz hgy

1980. augusztus 9.

tájékoztató kézikönyv jelent meg a tanácsi idegenforgalmi hivatalok szolgáltatásairól. a 383 oldalas könyvből kiderül, hogy az ország területén működő 133 tanácsi idegenforgalmi hivatal a városokban, az üdülő- és a kiránduló helyeken együttesen több mint ötvenezer fizetővendéglátó szolgálatos szobát tart fenn. felsorolja a kiadvány az étkezési helyeket, bemutatja a rendezvényszolgálat munkáját, felhívja a figyelmet az idegenvezető és tolmács-szolgálat munkájára, s megjelöli a valutabeváltó irodákat is. a hely, az időpont és a díjazás részletes feltüntetésével tájékoztatást adnak a nyaralóhelyek legkülönbözőbb szolgáltatásairól, a vitorlázókölcsönzőkről, a sportiskolákról, a horgászati-, a lovaglási- és a koronglövészeti lehetőségekről. a tájékoztató külön fejezetet szentel a horgászrendnek. részletes leírást kap az érdeklődő a balaton mintegy 40 halfajtájáról.

a tájékoztató könyvhöz magyarország részletes turisztikai térképét is mellékeltek. /mti/

.-.

- 7 -

bb 10. történelmi tanulmányok a nemzetközi történettudományi kongresszusra

i km/tr um hgy

1980. augusztus 9.

a magyar történészek nemzeti bizottsága immár hatodik alkalommal publikálja a magyar történetkutatás legújabb eredményeit, az akadémiai kiadó gondozásában készült, 49 tanulmányt tartalmazó két impozáns kötet a bukarestben augusztus 10-én megnyitott XXV. nemzetközi történettudományi kongresszus alkalmából látott napvilágot.

az angol, francia, német és orosz nyelven közölt tanulmányok egy része kapcsolódik azokhoz a témákhoz, amelyeket a nemzetközi történettudományi bizottság a kongresszus napi-rendjére tűzött; egyebek között beszámolnak a történettudományi kutatások új módszereiről, legfrissebb metodikai tapasztalatairól, ezekkel a szakdolgozatokkal a magyar történetkutatók a kongresszus munkájához, a történettudomány aktuális kérdéseinek megvitatásához kívánnak hozzájárulni.

a tanulmányok másik része betekintést nyújt a magyar történészek által az elmúlt öt esztendőben végzett munkába, a hazai kutatások legújabb eredményeit kívánja érzékelteni, a második kötet áttekinti mindazokat a tudományos munkákat, amelyek az elmúlt két évtizedben a magyar történelmi fejlődés eredményeivel, elsősorban a közép- és kelet-európai kapcsolataival foglalkoztak. /mti/

--

- 8 -

bb.11. silómaró, takarmánykeverő, szervestrágya-injektáló
- a nyiregyházi mezőgép ujdonságai az omék-on

kal/kz/ig hgy

1980. augusztus 9.

13 gyártmányával jelentkezik a 69. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításon a mezőgép nyiregyházi vállalata a vásári kollekció hat darabját ezúttal láthatják első ízben a szakemberek, közülük többet a nyiregyháziak saját erőből fejlesztettek ki. az utóbbiak közé tartozik az az univerzális, injektáló rendszerrel ellátott tartálykocsi is, amely közvetlenül a talajba juttatja a szervestrágyát, s ezzel növeli a trágyázás hatékonyságát. silex-márkanéven mutatkozik be a kiállításon a nyiregyházi mezőgép mtz 80-as és 82-es traktorra szerelhető silómarója, amelynek óránkénti teljesítménye 30-40 tonna. ugyancsak ujdonságszámba megy a hígtrágyaszóró tartálykocsi, valamint az ifa gépkocsira szerelhető takarmánykeverő- és kiosztó.

a nyiregyházi vállalat ujdonságaiból már a jövő évtől el tudja látni a hazai piacot. /mti/

--

bb.12. gyorsítják a duna folyását - folyamszabályozási munkák szigetköznél

cser/kz/ig hgy

1980. augusztus 9.

a folyamatban lévő duna-szabályozás újabb szakasza kezdődött meg szigetköznél, ásványráró térségében. a fő cél a hajózási lehetőségek javítása. a duna vizének folyása a dévényi szoros után lelassul és lerakja a felső-dunáról magával sodort nagymennyiségű hordalékot. emiatt alacsony vízállásnál gázlók alakulnak ki a folyó pozsony és gönyü közötti szakaszán.

a szabályozási munkák során mesterségesen meggyorsítják a víz folyását. a hordalék ilyen módon tovább sodródik és ott rakódik le, ahol már nem zavarja a hajózást. a gyorsulást úgy érik el, hogy megakadályozzák a víz szétterülését a helyenként 2-3 kilométer széles árterületen. a munkálatok során, az idén, a magyar oldalon 210, a csehszlovák oldalon pedig 200 ezer köbméter kavicsot kotornak ki a főmederből, az új partvédelmi művek pedig a magyar parton 20, a csehszlovák partszakaszon pedig 24 ezer köbméter követ építenek be. a munkákat összehangolt terv alapján végzik a két ország vízügyi szervei. a programot rendszeresen kölcsönösen ellenőrzik és a végrehajtás részletkérdéseit megbeszélik. /mti/

--

08.45/ig

- 9 -

gsl
pa

bb.13. korszerű szereléstechika a kecskeméti magneto fon-
gyárban

dév/kz/ig hgy 1980. augusztus 9.

korszerű szereléstechikai módszerek alkalmazásával növeli a termelékenységet, s ezáltal lehetőséget teremt a kgst együttműködés bővítésére a budapesti rádiótechnikai gyár kecskeméti magneto fon gyára. egyik nemzetközi szabványok szerint készített terméküket - a magneto fon futóművet - a szovjetunióba, csehszlovákiába, és az ndk-ba szállítják a kooperációs megállapodások szerint. a futómű - a magneto fon kulcs berendezése - egyre keresettebb a piacon. az utóbbi években átlagosan 30 százalékkal több megrendelést kaptak, s a következő tervidőszakban is évente körülbelül 100 ezer darabos igénynövekedéssel számolnak. a termelés ily mérvű felfutása csak a termelékenységek növelésével lehetséges. ennek érdekében összefogott a kecskeméti gyár a veszprémi bakony művekkel, ahol a korszerű szereléstechikai sorokat gyártják és tervezik. a két gyár együttműködésének eredményeként elkészült az új szerelőszalag, amelyet a lakiteleki új csarnokban állítanak munkába. a korszerű elemekből összeszerelt rendszer segítségével 50 százalékkal növelik a magneto fon futómű termelékenységet. a próbaüzemet szeptemberre tervezik, és meg ebben az évben megkezdik az új szerelőszalagon az üzemszerű gyártást. /mti/

-. -

bb.14. „megfiatalodott,, a komáromi kőolajipari vállalat

ráb/kz/ig hgy 1980. augusztus 9.

a tervidőszak eleje, 1975 óta 300-nál többen mentek nyugdíjba a komáromi kőolajipari vállalat 1600 dolgozója közül. a nyugalomba vonultak zöme több évtizeden át hűséges munkása volt az üzemnek, köztük számos munkásból lett műszaki dolgozó, közép- és alsóbb szintű vezető adta át helyét a fiatalabbaknak.

bár a korábbi évekhez képest lényegesen többen mentek nyugdíjba a vállalattól, a nemzedékváltás nem okozott fennakadást a jelentős termelési értéket előállító gyárban. fiatalokat osztottak be az idősebbek mellé, hogy nyugalombá vonulások előtt átadhassák több évtizedes tapasztalataikat. az utóbbi években számottevően emelkedett a középiskolai végzettséggel rendelkező fizikai dolgozók száma a vállalatnál, s ők képezték a vezetői utánpótlást. kihelyezett szak-középiskolát nyitottak a gyárban és az intenzív szakmunkás-képzés bevezetésével is gondokodtak a megfelelő utánpótlásról. tanműhelyeket, laboratóriumokat állítottak a továbbképzés szolgálatába. a felnőttoktatás keretében a segédmunkásokból szakmunkásokat képeztek. sokféle módon ösztönzik a kőolajfeldolgozó munkásait a kettős szakma megszerzésére is, s ennek hatására már 70 munkásnak van két szakmája. évenként 500-600 dolgozó továbbképzéséről gondoskodnak, s a tanulás járó kiadások jelentős részét, - például a tankönyvek és a szemléltető eszközök beszerzését a vállalat fedezi. /mti/

-. -

08.15/ig

10¹⁰
10/10

bb.15. új express-kedvezmények

i/gy/s/ig pr 1980. augusztus 9.

minden hely foglalt az express ifjúsági és diák-utazási iroda három nagy nemzetközi ifjúsági üdülőtáborában: egyszerre 3000 magyar és külföldi fiatal nyaral verőcsemaroson, balatonföldváron és az északi part kilián-telepi „bázisán,,.

a kisz kb utazási irodáját már az utószezon foglalkoztatja. elhatározták, hogy a vékony pénzü diákoknak és a dolgozó fiataloknak újabb szállás és utazási kedvezményeket adnak szeptember 1-től az október 30-ig tartó kapuzárásig. a nemzetközi üdülőttelepeken és a kőszegi hotel express panorámában az egyébként is alacsony szezonon kívüli árakból további 20 százalékos szálláskedvezményt biztosítanak a keresettel rendelkező fiataloknak. az általános és középiskolások országjáró tanulmányi kirándulásaikon a szállásárakból 30 százalékos árcsökkentést kapnak. az utazási iroda tervei hatottak az üdülőhelyek élelmezéséről gondoskodó pestbudai vendéglátóipari és a bakonyvidéki vendéglátóipari vállalat vezetőire is; a szállásárakhoz igazodva a főszezon után ők is 25 százalékkal mérséklék a napi háromszori étkezés korábbi 90 forintos árát.

novembertől a csoportos kirándulásra vállalkozók az expresstől is kérhetnek panoráma buszokat. a jólismert piros áramvonalas járművek nyáron többnyire külföldről érkező turistákkal járják az országot. őszől a tanulmányi kirándulások „ügyét,, szolgálják, mégpedig ugyancsak kedvezményes áron. az általános és középiskolások az uttorócsapat és a kisz-szervezet „körbélyegzőjére,, eddig is mintegy 33 százalékos árcsökkentést kapnak. most ezenfelül további 25 százalékkal csökkentik a buszok kilométerenkénti tarifáját. a 18 éven aluli diákok csoportjai tehát kilométerenként 9 forintért, a kisz-szervezetek 10 forintért vehetik igénybe a buszokat. a dolgozó fiatalok a hivatalos tarifához viszonyítva 10-15 százalékos kedvezményt kapnak. /mti/

-. -

09.00/ig

-11-

10¹⁰
10/10

bb. 16. fákat csavart ki, villamosvezetékeket szakított le az orkán - fennakadások a vasuti közlekedésben

i/sz/mv/gw pr

1980. augusztus 9.

heves villámlással, mennydörgéssel és sokhelyütt jégesővel kísért orkán erejű szélvihar söpört végig hazánkban pénteken az esti órákban és szombatra virradóra. a szél ereje elérte a 90-100 kilométer óránkénti sebességet, ami rögtön 6-7 fokkal csökkentette a hőmérsékletet. a balaton környékén és a fővárosban jégeső esett. sok helyen, így budapesten is víz-és porfelhő lepté el az utcákat. a meteorológusok tájékoztatása szerint szombat reggelre a vihar országsszerűen gyengült, s délelőtt már csak egy-két helyen esett az eső. a hét végén felhőátvonulásokkal kísért meleg időre lehet számítani, de a hőmérséklet sehol nem éri majd el az elmúlt napok kánikulai szintjét. néhol még viharos szél is lesz.

a péntek esti, éjszakai vihar megnehezítette a forgalmat az országutakon. a felhőszakadás miatt az m 7-es autópályán és az 1-es úton sokhelyen 20 centiméteres víz volt és ezért a személygépkocsik kényszerpihenőt tartottak, s a leállóságban várakoztak. este mintegy fél órán át egyetlen kocsi sem tudott közlekedni a balatoni autópályán. a vihar gondokat okozott a mávnak is. többek között a tárnok-martonvásárhely és a vác-balasagymart utvonal egyes szakaszaira fák dőltek, ezért órákon át szünetelt a forgalom. áramkiesés miatt éjszaka nem jártak a vonatok tata és tatabánya között sem. a kaposvár-siófoki vonal egy 30 kilométeres szakaszán az esővíz elöntötte a vágányokat és ezért még szombat reggel sem közlekedtek ott a vonatok. az utasok szállítását autóbuszokra való átszállással oldják meg.

zavarok vannak néhány helyen az áramszolgáltatásban. a főváros külső részein a légvezetékekre fák dőltek, néhány helyen pedig szél szakította el a villanydrótokat. a veszélyesebb helyeken már befejezték a helyreállítást, máshol azonban vasárnapig is elhúzódhat a munka. továbbra sincs áram buda néhány kerületében, angyalföldön, rákospalota és kispeszt egyes területein. áramkiesés volt gödöllőn, ráckevén és szeged környékén is.

a vihar okozta károk helyreállításán jelenleg is dolgoznak a tűzoltók illetve a kpm brigádjai. eltávolítják a gallyakat, a kicsavart fákat, megtisztítják az utakat a felhordott több centiméteres por-és homokrétegtől. /mti/

09.10/gw

- 12 -

10²⁰
10/20

bb. 17. rendőrségi hírek

z/gw pr

1980. augusztus 9.

budapestben, a rottenbiller utcában nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette gépkocsiját magyar péter, 38 éves osztályvezetőhelyettes, budapesti lakos, és összeütött egy tehergépkocsival. papp julianna 22 éves asszisztens, budapesti lakos, a személygépkocsi utasa a helyszínen meghalt, magyart sulyos, életveszélyes állapotban szállították kórházba. a baleset körülményeinek tisztázására szakértők bevonásával a rendőrség vizsgálatot indított.

nyiregyháza belterületén gulyás mihály 51 éves hűtőgépezelő, helyi lakos motorkerékpárjával elütötte kővári Antal 78 éves nyugdíjas, helyi lakos kerékpárost, aki olyan sulyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítása után meghalt. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

bács megyében, a kiskőrös és kaskantyú közötti keskeny nyomtávú vasutvonalon egy tehervonat halálra gázolta wopareczky Jenő 68 éves nyugdíjas, kaskantyú lakost, aki a vizsgálat eddigi adataiszerint figyelmen kívül hagyta a sín között.

csongrád megyében, zákányszéki lakásának udvarán kálmán sándor 43 éves lakatos a hidrofór villanymotorjától halálos áramütést szenvedett. a rendőrség a baleset vizsgálatát megkezdte.

hajdu megyében, létavértes határában a helyi arany kálász mgtsz buzatábláján fekete sándor 51 éves vontatóvezető, létavértesi lakos egy működő bálázógép elszakadt zsinegét akarta összekötni, miközben a bálázógép a vontató oldalához vágta. a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt.

parádon neubrandt ferenc 36 éves villanyszerelő lakásának építése közben a betonkeverőgéptől halálos áramütést szenvedett. a baleset vizsgálatát szakértő bevonásával folytatja a rendőrség.

a törökszentmiklósi vasútállomáson a még mozgásban lévő személyvonatról lelépett és a kerekek alá esett földes gyula 68 éves kiskereskedő, dévaványai lakos, aki olyan sulyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. /mti/

09.55/gw

- 13 -

10²⁰
10/20

bb. 18. vándorszínházak első országos találkozója tatán

ráb/gw pr

1980. augusztus 9.

bemutatókkal és szakmai tanácskozással szombaton megkezdődött a vándorszínházak első országos találkozója tatán. a találkozóra öt együttes érkezett, hivatásos színházak „mozgó”, csoportjai, amelyek a nyári hónapokban a kis falvakat, a tanyavilágot járják, olyan településeken lépnek fel, ahol más színház a technikai feltételek hiánya miatt nem tud előadást rendezni. e stagionék nemcsak este találkoznak a falusi lakossággal: kora reggel a piacokon, a vásárokon, a falu utcáján, az iskola udvarán is szórakoztatják a nézőket, s kívánságra az aratás közti ebédszünetekre is kivontatják „thália szekerét”.

a tatai találkozón a szegedi kisopera, a kecskeméti tanyaszínház, kemény henrik bábszínháza, a szolnoki nyílt színház és a komárom megyei vándorszínház vesz részt. a rendezvény elsődleges célja a tapasztalatcsere, az eddigi szereplések értékelése, az új célok meghatározása. több bemutatót is tartanak strandokon, campingekben, kis településeken az együttesek. a komárom megyei lakosság nemcsak résztvevője, hanem segítője is a találkozónak: a tatabányai és a tatai üzemek járműveket adtak a mozgó színházak díszleteinek, felszereléseinek helyszínre szállításához. /mti/

- . -

bb.19. táborzárás a tanyahajón

mzs/ig pr

1980. augusztus 9.

bazárta kapuit a fiatal néprajzkutatók országos néprajzi gyűjtőtábora a szigetközben. az egyetemisták és főiskolások vadregényes környezetben, a duna egyik mellékágában horgonyzó tanyahajón laktak, s onnan indultak felfedező utra. a néprajzszakosokon kívül matematikusok, óvónők, és tanárjelöltek tanulmányozták két hétig a gazdálkodás, a népi építészet és az életmód változásait dunakilitin. azért ezt a környéket jelölték ki a kutatások színhelyéül, mert itt kezdődtek meg a dunai erőmű és vízlépcsőrendszer építésének előkészületi munkái, s az építkezés alaposan megváltoztatja majd a táj arculatát.

/folyt.köv./
10.05/ig

M/ra

- 14 -

bb.19. /táborzárás ..... folyt./ig

a táborozók megörökítették dunakiliti és környékének mai képét. lefotózták a régi házakat, amelyeket lakóik úgy építettek, hogy ellenálljanak a gyakori árhullámoknak. /itt honosodott meg az ugynevezett sövényfalu építkezés, amelyről legfeljebb a rácsapott sarat mosta le a víz, de favázában nem tudott kárt tenni. a fiatalok összegyűjtötték az ősi mesterségek, a halászat, az erdőgazdálkodás, a szénatermesztés egykor használt eszközeit és magnetofonszalagra rögzítették a szigetközi népdalokat, mondókákat.

a dokumentumok és a tárgyi emlékek a mosonmagyaróvári hansági muzeumba kerülnek, néprajzi anyagát gyarapítva. /mti/

- . -

bb. 20. árpádkori ásatás somogyban

gom/gw pr

1980. augusztus 9.

régészek és muzeológusok „szállták meg”, somogy megyei babócsa községet. itt, a párját ritkító nárciszmező alatt 1978 óta folytatnak nagyobb árpádkori ásatást. eddig négy temetőt, egy katonai jellegű építményt és egy mezőváros két tornyát találták meg. a leletek egyértelműen arra utalnak, hogy babócsa a xi. századtól jelentős révátkei hely volt a drávai út mentén, ahova istván király a német eredetű tibold nemzetiséget telepítette. ezuttal az egy hónapra tervezett munka során elsősorban annak járnak utána, hogy valóban itt lehetett-e az árpád nemzetség legkorábbi „magja”, amire az a hullámvonalas kerámiával jelzett ház lelete enged következtetni, ami még a tavasszal került felszínre. mint dr. magyar kálmán régész elmondta, e fő kutatásuk mellett tovább folytatják a tavaly megkezdett középkori temető feltárását is. /mti/

10.30/gw

- 15 -

M/ra

bb. 21. ki a szabadba! - ifjúsági találkozó a zselic lankáin

gom/gw pr

1980. augusztus 9.

csaknem félezer fiatal vert sátrát péntek este kaposvár szomszédságában, a zselici táj dombjainak ölelésében rejtőző bánya község erdejében. a kisz kaposvár városi és járási bizottságának szervezésében több - somogy megyeszékhelyén dolgozó - vállalat ifjai gyűltek össze, hogy sporttal, játékkal, szórakozással töltsék a hétvégét. vasárnap estig szellemi tornát, akadály - és ügyességi versenyeket rendeznek, pihentetőül pedig hargitay andrással beszélgetnek, aki olimpiai élménybeszámolót tart, majd berki tamás pol-beat énekest hallgatják még. sportszereket, játékokat is vásárolhatnak az ezermester és uttörőbolt vállalat erre az alkalomra kinyitott bazárjában, s élvezhetik a kaposvári tejipari vállalat kóstolóval egybekötött termékbemutatóját. /mti/

- . -

bb. 22. folklór-találkozó vas megyében

lér/gw pr

1980. augusztus 9.

a savaria rendezvénysorozat eseményeként szombaton és vasárnap harmadikban rendezik meg vas megyében az országos folklór találkozót, az ország legrangosabb néptánc és népzenei együttesinek bemutatóját. a folklórfesztivál új színfoltja a savaria programnak. célja, hogy az együttesek kicserélhessék tapasztalataikat, s egymás produkciójának tükrében is lemérhessék fejlődésüket. a találkozó első napján a néptánc és népzenei együttesek szombathelyen, a megyei művelődési és ifjúsági központban tartottak bemutatót. vasárnap a megyeszékhelyen népművészeti vásárt és kiállítást rendeznek, s a művelődési központban megnyílik a népi bábozás cseh- és morvaországban című, a népi bábjátékok fejlődését áttekintő kiállítás is. /mti/

10.40/gw

- . -
- 16 -

11/25
11/20

bb.23. tanzániai faluvezetők vizsgája vépen

lér/ig pr

1980. augusztus 9.

tanzániai szakemberek, faluvezetők vizsgáztak szombaton a vépi mezőgazdasági szakmunkásképző és munkástovábbképző intézetben. a harminckét hallgató -, a magyar-tanzániai műszaki tudományos együttműködés keretében, a tesco szervezésében és a mém irányításával - öt hónapig ismerkedett a magyar mezőgazdasággal, tanult a jól felszerelt vépi oktatási intézményben. izelítő „órarendjükből„: munka és üzemszervezés, gépkezelés, üzemeltetési, karbantartási, növénytermesztési, növényvédelmi és állattenyésztési munkák, a különböző géprendszerek technológiája, az erő- és munkagépek kezelése. az intézet elméleti és gyakorlati oktatáson kívül tanulmányozták vas megye és a környező megyék mezőgazdasági nagyüzemeinek munkáját, a szövetkezeti mozgalom felépítését, eredményeit, a tsz-tagok életét. a tanultakról szombaton vizsgabizottság előtt adtak számot, bizonyították, hogy jól hasznosították a hazánkban töltött időt: valamennyien eredményesen adtak számot az elsajátított ismeretekről. a vizsga után ünnepélyesen osztották ki a magyar-angol nyelvű bizonyítványt, oklevelet a hallgatóknak.

vépen a most végzett hallgatókkal együtt eddig összesen száz tanzániai faluvezetőt képeztek ki, ismertettek meg a magyar szövetkezeti mozgalom eredményeivel, hazájukban is alkalmazható szaktechnológiákkal. /mti/

- . -

bb.24. öntevékeny alkotó művésztelep nyílt zalaegerszegen

tó/ig pr

1980. augusztus 9.

tervezők belső építészek, valamint népművelők részvételével öntevékeny alkotó művésztelep nyílt szombaton zalaegerszegen. a táborozók arra vállalkoztak, hogy tervezéssel és a kivitelezés irányításával segítik zalaegerszeg legújabb szabadidő-központjának építését. a mintegy 30 hektárnyi csónakázó tó környékének a rendezéséről van szó, ahol parkok, játszótérek kialakítását végzik el, fából készült köztéri alkotásokat állítanak fel. /mti/

10.50/ig

- 17 -

11/30
11/20

bb. 25. hétfőtől engedményes nyári vásár

i/be/sl/gw pr

1980. augusztus 9.

augusztus 11. és 23. között rendezik meg az idei nyári vásárt. hétfőtől két héten át 20-40 százalékkal olcsóbban kínálják szezonjellegű cikkeiket országsszerte a kijelölt boltok, áruházak. az üzletekbe várhatóan nemcsak a mérsékelt árak csalogatják majd be a vásárlókat, hanem a nyári holmik is, amelyekkel az igazi kánikulai napokban még mindig érdemes felujítani, bővíteni a család ruhatárát. a nyári vásár kínálatában az idén - a tavalyi szünet után - újra szerepelnek a lábbelik.

a vásár 1.1 milliárd forintos árualapjának 25-30 százaléka kerül budapest 350 üzletének és 20-22 áruházának polcaira, a többit vidéki boltok értékesítik. az árengedményes cikkek fele divat-és darabáru, valamint lábbeli. a vásár választékának majd egyharmada női, férfi és gyermek konfekció, de értékesítenek kedvezményes áron méterárut és lakástextiliát is. a nagy forgalomra felkészültek a boltok, az áruházak: a pultok mögé állnak erre az időre a már nyugdíjban lévő régi kereskedők és az irodai alkalmazottak is.

a belkereskedelmi minisztériumban elmondották, hogy az év első hónapjaiban akadozott a ruházati termékek utánpótlása, kevés volt raktáron és nem volt kielégítő a kínálat. a félév második felében jelentősen bővült a választék, nagyobbak lettek a készletek. a ruházati kiskereskedelem az év első hat hónapjában a tavalyihoz viszonyítva 6.1 százalékkal többet, mintegy 20 milliárd forint értékű árut forgalmazott. rövidesen azonban véget ér a nyári szezon, megkezdődik a felkészülés a hidegebb hónapokra. az ellátás zavartalanosságának érdekében gondolni kell a raktárak feltöltésére, szükség van a szabad polcokra. ezért rendezik meg az idén is a vállalatok a nyári kiárusítást, amely a lakosság körében minden évben igen népszerű. /mti/

bb.26. élénk forgalom a balaton déli partján

káp/ig pr

1980. augusztus 9.

a péntek éjszakai vihar véget vetett ugyan a napok óta tartó hőségnek, ennek ellenére senki sem „menekült”, el a balaton déli part kempingjeiből, sőt szombaton reggel tovább tartott a vendégek özönlése a magyar tengerhez. vonatokkal, autóbuszokkal, gépkocsikkal ezrével érkeztek a szabadszombatosok, annak reményében, hogy a továbbra is kellemes meleg időben strandolhatnak, fürödhetnek.

/folyt.köv./

10.55/ig

- 18 -

1140
RA

bb.26. /élénk forgalom ..... folyt./ig

a nap ugyan reggel még a felhők mögött bujkált, de sok helyen fürödtek a még mindig 2-4 fokos vízben. megélénkült a balatoni hajóforgalom is. a kempingek nagy részében telt ház volt; a siotour fizetővendégszolgálati helyein, valamint a kempingekben az idén eltöltött vendégnapok száma már meghaladta a másfél milliót. ez ugyan még kevesebb a tavalyinál, de az utóbbi napokban erősen emelkedett a forgalom.

a várható nagy vendégjárásra számítva a balaton egyik legnagyobb áruszállítója, a somogy-zala megyei fűszért szombatra virradóra mintegy ötszáz mázsa friss must, háromszáz mázsa száraz árut - csemegeeszalámit, kolbászt - ezenkívül több mint százhuszezer palack literes üdítőt, boglári szőlőt vitt ki az üdülőkhöz, vendéglátóegységekbe és boltokba. /mti/

..-

bb.27. kis jankó bori emlékkiállítás mezőkövesden

hag/ig pr

1980. augusztus 9.

tizennegyedik alkalommal hirdette meg a híres mezőkövesdi himzőasszony, kis jankó bori emlékére a borsodmegyei tanács, a háziipari népművészeti szövetsége és a ... az országos himzőpályázatot. volt is sikere: minden korábbinál több, összesen 1740 pályamunka érkezett az ország valamennyi tájegységről. az első minősítő kategóriában az ország különböző tájegységei hagyományainak, himzésstílusának felhasználásával készült ruhákat, a másodikban pedig a népi himzés stílusait megőrkítő lakberendezési textiliákat bírálták el.

a beküldött pályaműveket az országos szakzsűri véleményezte és szombaton a legszebb százhatvan munkából a mezőkövesdi művelődési házban kiállítás nyílt. keserű jánosné könnyűipari miniszter mondott ünnepi beszédet, majd dr. nagy lászló, a népi iparművészeti tanács elnöke kertész istvánnéknak matyó tervezésű garnitúrájáért, veszprémi józsefné népi iparművésznek rábaközi fehér fali futószőnyegéért és pataki jánosnéknak ugyancsak matyó garnitúrájáért átadta az idei kis jankó bori díjakat. /mti/

11.15/ig

..-
-19-

szövetkezetek

1140
RA

népi iparművészeti tanács

bb.28. meghalt hajdu ráfis gábor

z/ig pr

1980. augusztus 9.

a magyar írók szövetsége és a kritika szerkesztősége mély fájdalommal tudatja, hogy hosszú betegség után, tragikus körülmények között életének 36. évében elhunyt hajdu ráfis gábor, a kritika főszerkesztő-helyettese. temetéséről később intézkednek.

/mti/

-. -

bb.29. halálos baleset

z/ig pr

1980. augusztus 9.

fejér megyében, bodajk belterületén reitka andrás 35 éves bakonycsérnyei gépkocsivezető autóbusszal elütötte paksi jános 82 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítása után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint, az autóbussz vezetője figyelmetlenül vezetett.

/mti/

-. -

bb.30. hevesi zöldségszüret

kov/ig pr

1980. augusztus 9.

heves megye kertvidékein tovább gyorsult a zöldség-félék betakarítása: mintegy 400 tonna zöldséget küldtek a hétfői piacokra. a mezőgazdasági üzemek, zöldségtárolat felvásárló telepei szombaton is nyitvatartottak, számítva - várva a nagy forgalmat. a szántóföldeken legtöbbször a paradicsom szedésével szorgoskodtak, ebből 50 tonnányit küldtek piacra szombaton és a helyi ellátáson túl szállítottak a dumántultra és a borsodi iparvidékre. / a nagy kínálat hatására hétfőn megkezdődik a paradicsom feldolgozása a hatvani közervgyárban is. / zöldséppaprikából is, többet szedtek már szombaton, mint egy héttel korábban, a szántóföldek termése ugyanis csak most kezd beérni. a görögdinnye, amely az idén olyan sokat vártott magára, már tömegesen érik: szombaton tíz tonnányit küldtek piacra a tarnamenti gazdaságok, de a jövő héten már nagyobb kínálatra számítanak.

a mátraalján továbbra is várat magára a csemegeszőlő, amely tavaly ilyenkor már gazdagította a választékot: a termés alakulásából ítélve egy hét múlva piacra kerül az izletes csabagyöngye. /mti/

12.00/ig

-. -
- 20 -

12.20/ig

bb. 31. filmművészeti nyári egyetem egerben

kov/gw pr

1980. augusztus 9.

egerben szombaton megnyílt a magyar filmművészetet témájaként választó nyári egyetem. a már hetedszer megrendezett nemzetközi fórumra az idén tíz országból 90 vendég érkezett. ez is kifejezi, hogy a magyar filmművészet iránt évről-évre szélesebb körű a nemzetközi érdeklődés - hangoztatta megnyitóbeszédében szabó b. istván filmfőigazgató. a nyári egyetem programjába vette, hogy évről-évre egy-egy neves magyar filmrendező munkásságán keresztül mutatja be a magyar filmművészetet. a külföldi és a hazai résztvevők ezúttal makk károly alkotói útjával ismerkednek, akiknek a tíznapos program során számos filmjét is megtekinthetik. a nyári egyetem hallgatói ezúttal áttekintést kapnak a legújabb magyar filmekről és rendezőkkel is találkozhatnak.

a filmművészet kérdésével foglalkozó egri nyári egyetem augusztus 18-án zárul. /mti/

-. -

bb.32. nagy hal fogások a szigetköznel az áradások hatására

cser/ig ká

1980. augusztus 9.

az áradások halat hoztak a kisalföld folyóira, elsősorban a szigetközi duma szakaszra. az utóbbi napokban megkettyszereződtek a hal fogások; 3-4 mázsáról 8-10 mázsára emelkedett a napi mennyiség. a győri előre halászati szövetkezet tagjai szombatra virradó éjszaka a tomboló viharban is több mázsa halat fogtak. örvendetesen növekedett a minőségi halak aránya; szépen készült a hálókba harcsa és márna.

a fertő tó magyar oldalán dolgozó halász brigádok az idén eddig 120 mázsa angolnát zsákmányoltak, bár a fogások a melegben megcsappantak.

/mti/

-. -

12.25/ig

- 21 -

12.30/ig

bb.33. nyergesi istván naiv festőművész kiállítása esztergomban

ráb/ig ká

1980. augusztus 9.

nyergesi istván naiv festőművész munkáiból nyitottak szombaton kiállítást az esztergomi galériában. a nyolcvan éves művész a mesterség fogásait kernstok károlytól tanulta, modellje és tanítványa volt és részt vett a kernstok-szabadiskola munkájában. a ma is nyergesujfalun élő mester témáinak jórészt a község lakóinak, illetve a helyi gyárak dolgozóinak életéből meríti. az esztergomi tárlaton kiállított 50 alkotását egész életművéből válogatták össze. /mti/

--

bb.34. Levegőztetik a hortobágy-berettyó csatornát
- intézkedések a halállomány védelmére

end/ig ká

1980. augusztus 9.

az augusztusi áradás következtében folyamatos vízromlás lépett fel a hortobágy-berettyó csatornában. a víz oldott oxigén tartalma erősen csökkent, szerves anyagokkal telítődött, így nembiztosítja a halállomány számára a szükséges oxigént. a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság, a főcsatorna gazdája ezért ideiglenesen megszüntette a környékbeli halastavak vízpótlását a hortobágy-berettyóból. miután a víz csökkent oxigén tartalmával még hosszabb ideig számolni kell a 330 hektárnyi halastavak vizellátását ideiglenesen műszaki létesítményekkel a nagykunsági öntöző rendszerből oldják meg. az igazgatóság - együttműködve a debreceni és a gyulai vízügyi igazgatóság szakembereivel - egyéb intézkedéseket is tett a halállomány védelmére: a víz oxigén tartalmának dúsítása érdekében a főcsatorna apavári hidjánál levegőztető berendezést helyezett üzembe. /mti/

--

12.45/ig

- 22 -

1310

bb.35. befejeződött a magyar mikrobiológiai társaság nagygyűlése veszprémben

feh/z/ig ká

1980. augusztus 9.

a mezőgazdasági termelés biztonságát évről-évre veszélyeztető gombabetegségeket, kémiai úton, illetve ellenálló fajták termesztésével elháríthatók - hangoztatták szombaton veszprémben, a magyar mikrobiológiai társaság háromnapos tudományos tanácskozásának záróülésén. mindkét növényvédelmi eljáráshoz a kórokozó gombák gyors, biztos felismerése, valamint élettevékenységük, fertőzőmódjuk megismerése szükséges. csak ezeknek birtokában vált-hatják fel a rendkívül költséges és környezetszennyező per-metezéseket, az ugynevezett integrált növényvédelmi eljárás-sok. e téren hazánkban a fuzárium okozta gyümölcsfa betegsé-gek, lisztharmat és a peronoszpóra leküzdésében értek el eredményeket. a betegségeknek ellenálló fajták előállításához megbízható és a munkát gyorsító mesterséges fertőzési módsze-eket is kidolgoztak.

a mikológiai és bakteriológiai kutatásoknak köszön-hetően, ma már nem jelent súlyos gondot a kajszi-gutaütés, a gabonarozsda, és az üszöggjárvány fellépése, valamint más jelentős gazdasági kárt okozó betegség megjelenése. ezek a tudományos eredmények jelentősen hozzájárulnak a föld lakos-ságának táplálékellátásához, a hagyományos energiahordozókkal való takarékoskossághoz, és a bioszféra szennyezettségének csökkentéséhez.

a három napos tudományos tanácskozáson - amelyen csak-nem háromszázan vettek részt - beszámoltak arról is, hogy a mikrobiológia eredményeit kiválóan alkalmazzák az étel-mi-szerek tartósításánál. a nagygyűlésen öt szekcióban összesen 150 előadás hangzott el, az utóbbi két év kutatási eredménye-iről. /mti/

--

bb.36 időjárásjelentés

gw k

1980. augusztus 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. augusztus 9-én, szom-baton 12 órakor:

csökkenő felhőzet.

kontinensünk nagy részén változékonyra fordult az időjá-ras. az appenin félszigettől, közép Európán át észak-skandinávi-áig mintegy 1500 kilométer átlagos szélességű ciklonrendszer hu-zódik.

/folyt. köv./
13.10/gw

- 23 -

1315

bb. 36. /időjárásjelentés.... folyt./gw

ennek területén az időjárás frontok hatására a gyakori változások jellemzik az időjárást. sokfelé esik az eső, helyenként gyorsan mozgó, intenzív zápor, zivatar-zónák jönnek létre, viharos szél kíséretében, majd a zivatarzóna áthaladása után ismét tulnyomóan naposra fordul az időjárás. a brit szigetek térségét újabb időjárás front érte el, ott sokfelé esik az eső és jelentősen csökkent a hőmérséklet. délkelet Európában szokatlánul meleg idő van.

hazánkban pénteken meleg, napos idő volt. 10-14 órán át sütött a nap, a hőmérséklet csúcspontja 29 és 33 fok között alakult. késő este nyugat felől intenzív zápor-zivatar-zóna érte el hazánkat. éjszaka csaknem országszerte heves záporok, zivatarok, északnyugaton helyenként jégeső alakult ki, viharos széllesek sebessége elérte a 110 kilométert óránként. a lehullott csapadék mennyisége délnyugat-dunántúlon és az alföld nagy részén csapadéknyom és 10 mm között váltakozott. az ország középső részén általában 10-25 mm hullott, de siófokról 28, tabról 34, sopronból 35, rajkáról pedig 44 mm-t jelentettek. hajnalra 14-20 fokra csökkent a hőmérséklet. szombaton délelőtt változóan felhős volt az ég, néhány helyről futó záport jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 19 és 23 fok között volt.

budapest pénteken a hőmérséklet napi középértéke 23, 6 fok volt, 2,2 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

szombaton 12 órakor budapest a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1012 mb, mérsékelten emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor :23 fok volt.

várható időjárás az ország területére vasárnap estig:

szombaton változóan felhős ég, szórványosan futó záporral helyenként esetleg zivatarral.

vasárnap nappali gomolyfelhő képződés, számottevő mennyiségű csapadék nélkül. élénk, időnként erős, csak lassan mérséklődő északi, északnyugati szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 13, 18 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 24-29 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 372 cm, a víz hőmérséklete: 21 fok /mti/
13.20/gw

- . -
- 24 -

1320

bb. 37. a belvárosi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980. augusztus 9-én 14.00 óráig:

gw k

1980. augusztus 9.

1. gyorsítják a tanácsi ügyintézkést
2. színházi vendéggjátékok
3. hincz-képek
4. a bk. közli
5. gazdag gólyaszaporulat
6. arany oklevél
7. a kortárs magyar képzőművészet
8. megtalálták
9. kézikönyv
10. történelmi tanulmányok
11. mezőgép újdonságai
12. gyorsítják a duna folyását
13. korszerű szereléstechika
14. megfiatalodott
15. új expressz kedvezmények
16. fákat csavart ki
17. rendőrségi hírek
18. vándorszínházak
19. táborozás
20. ásatás somogyban
21. ki a szabadba
22. folklór-találkozó
23. tanzániai faluvezetők
24. művésztelep nyílt
25. engedményes nyári vásár
26. élénk forgalom
27. emlékkiállítás
28. meghalt hajdu ráis gábor
29. halálos baleset
30. hevesi zöldsegszinet
31. filmművészeti nyári egyetem
32. nagy halfogások
33. nyergesi istván kiállítása
34. halállomány védelme
35. mikrobiológiai társaság
36. időjárás
37. hírjegyzék

/mti/
14.00

- . -
- 25 -

1430

bb.38 finisben az aratás - három megyében befejezték a kenyérnek való betakarítását

ö/sz/vid/z/ig ká

1980. augusztus 9.

a hétvégére országszerte finiséhez érkezett a jövő évi kenyérnek való betakarítása. Legkorábban a csongrád megyei gazdaságok végeztek az aratással, szombatra másik két megyében, baranyában és bács-kiskunban is véget ért a buza betakarítása. a gazdaságok gépeiket most átcsoportosítják, segítségül küldik a szomszédos megyékbe, ahol még lábbon áll a gabona egyrésze. az árvíz néhány helyen nehezíti az aratást, s a péntek esti, éjszakai vihar, felhős szakadás illetve jégeső újabb gondokat okoz.

a csongrádi gazdaságok gyorsított ütemben hordják be a szalmát a földekről. a szabaddá vált tarlókon a nagy traktorok éppúgy mint a kisebb teljesítményű erőgépek nyújtott műszakban forgatják a talajt. a megyében nagy a csapadékhiány, s a szombatra virradóra hullot záporosó is csak felüdítette a határt, korántsem volt elegendő. ezért öntözik a zöldségféléket, a cukorrépát, a takarmánynövényeket és a legelőket. eddig 13 ezer hektárra juttatták el a tiszta éltető vizét.

baranyában az elmaradt járulékos munkákat végzik már, miután mintegy 60 ezer hektáron befejezték a buza aratását. minden erőt a szalma lehuzására, a tarlók megmunkálására összpontosítanak. a bőséges szalmatermésnek kétharmadát összegyűjtötték, s a tarlók felét is megmunkálták a traktorok. egyidejűleg megkezdték a műtrágya és az istállótrágya beszántását, ami már az őszi munkák nyitánya. a kombájnok is bevonultak a gépjavítókbá. a javítási munka sürgető, hiszen a munkagépeknek augusztus végén ismét a földekre kell menniük, mert baranyában a legkorábban érik a kukorica, a szója és a napraforgó.

több mint 93 ezer hektárról takarították be a kenyérnek való bács-kiskun megyében, a munkákkal szombatra végeztek. a megye 30 gazdasága együttműködött a munkák gyorsítása érdekében, s a munkába állított 50 új nagy teljesítményű kombájnt is mindig oda vezényelték, ahol azokra a leginkább szükség volt.

/folyt. köv./
14.05/ig

- 26 -

14/5

bb.38. /finisben az aratás ..... folyt./ig

közvetlenül a befejezés előtt áll a 150 ezer hektár kalászos betakarítása az ország egyik legnagyobb gabonatermő területén, szolnok megyében. szombatra a termés 97 százalékát vágták le és hordták fedél alá. eredetileg vasárnapra akartak végezni a munkával, de az éjszakai vihar, kiadós eső miatt sok helyen szombatra kényszerpihenőt tartottak a kombájnok. ugyanakkor az eső kedvezett a kukoricának, a cukorrépának, a napraforgónak és a takarmánynövényeknek.

a vihar félnapos pihenőre kényszerítette a fejér megyei aratókat is. a kombájnok csak szombat délután állhattak ismét munkába. igaz, már csak 5 ezer hektárról kell betakarítani a gabonát, a termés 95 százaléka a magtárakban van. meggyorsultak a járulékos munkák is: a szalmahuzás 60 százalékát, a tarlólánhátásnak pedig a felét elvégezték. négyezer hektárra másodvetésű takarmánynövényeket vetettek.

a hajduságban a buzának több mint háromnegyedét aratták eddig le. a nádudvari, a kabai, a debreceni térségekben az egészen mélyen fekvő részek kivételével már nincs lábbon álló gabona. a betakarítást a déli megyékből érkezett több mint kétszáz kombájn is segíti. a munkát nehezíti, hogy a megyében 35 ezer hektár a belvizzel borított terület, s ebből mintegy 8 ezer hektár a buza. ezeken a részeken csak lánc-talpas gépekkel tudnak dolgozni.

a borsodi szántó földeken összesen 900 kombájn dolgozik, egyrésztük szolnokról, fejér- és pest megyéből érkezett. a hét végére a buza 60 százalékát, a tavaszi árpa 36, a rozs több mint 60, a zabnak pedig 8-9 százalékát takarították be. sok helyütt a megdőlt gabonát csak emelőszerkezetekkel ellátott kombájnok vághatják. a learatott területeken folyamatos a tarlólánhátás, és a másodvetés.

általában a kenyérgabona 88 százalékát takarították be. jó ütemben haladnak a járulékos munkák is. a tarlók több mint felét felszántották. a megyében jelentős a repcetermesztés, s a jó termés feltétele, hogy augusztusban földbe kerüljön a mag. ezért a zalai gazdaságok már a hét végén hozzáfogtak a vetésselőkészítő talajmunkákhoz.

/folyt. köv./
14.10/ig

- 27 -

14/5

bb.38. /finisben az aratás 2.folyt./ig

győr-sopron-megyében is finiséhez érkezett az aratás; a több mint 90 ezer hektárnyi terület 90 százaléka káról betakarították a termést. jelentős területeken végeztek másodvetést, s jól haladnak a szalma lehuzásával, illetve a tarlószántással.

a betakarított gabona átvétele országsszerte megfelelő ütemű. ha szükséges, éjszaka is átveszik a termést. /mti/

-. -

bb.39. Lottónyeremények

k/ig ká

1980. augusztus 9.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a 32. játékhatán 5 találatos szelvény nem volt.

a lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 29 fogadónak volt, nyereményük egyenként 243.981.- forint.

3 találatos 3.176 fogadónak volt, nyereményük egyenként 1.114.- forint.

2 találatos szelvények száma 124.525 db, ezekre egyenként 30.- forintot fizetnek. /mti/

-. -

bb.40. a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.21./ ki a szabadba!.../ 1.bek.2-3. sorában a szöveg helyesen:

...a zselici táj erdeiben. a kisz kaposvár városi és.....

/mti/

-. -

14.30/p

-28-

16⁰⁰

bb.41. erőteljes védekezés az áradó folyók mentén

i sz/z/p ká

1980. augusztus 9.

az árviz elleni küzdelem sulypontjává változatlanul a kőrösök mentén van, de erőteljesen védekeznek a tiszta vonalán is.

a hármas-kőrös torkolati szakasza kivételével a kőrösök vízrendszerében tovább folytatódott az apadás. apad a tiszta többi mellékfolyója is. a tiszta kisköre térségében lassan tetőzik. a levonuló árhullám elérte a folyó alsó szakaszát. a péntek esti, éjszakai vihar a védvonalakon nem okozott jelentősebb kárt, de az erős szél és a lehulló csapadék csuszóssá, sárosá tették a gátakat megnehezítve az ott dolgozók munkáját.

tarhos körtöltésén belül a második védvonalat építik megállás nélkül. az első védelmi vonalat 20 ezer homokzsákkal támasztották meg az éjszaka. azokon a kapukon, amelyeket a kettős-kőrös töltésének elzárásán nyitottak a víz visszavezetésére, másodpercenként 110 köbméter víz zudul vissza a mederbe. ez remélhetőleg rövidesen könnyíti a tarhost védők helyzetét. a közép-tiszán tovább erősítették a korábban épített nyulgátakat.

a tiszta völgyében több mint 1600 kilométer hosszan tartanak árvízvédelmi készültséget, amiből 630 kilométeres szakaszon harmadfokon védik a gátakat; tokajtól algyőig, a hortobágy-berettyó vidékén, a berettyó, a sebes- és kettős kőrös alsó szakaszán.

a szivattyuzás és a napsütéses idő csökkentette a belvizzel elöntött területeket, de továbbra is több mint 48 ezer hektárt - ebből 14 ezer a vetett terület - borít a víz. az ár- és belvízvédekezésben 13.500-an vesznek részt, több mint 400 erő és munkagép és további 1340 jármű segíti munkájukat.

sajnos a meleg időjárás, a bemosódó szerves- és műtrágya rontja a víz minőségét. ez ma még elsősorban a szükség-tározókban és a kettős-kőrös elöntött területén, tehát a pangó vizek helyén érezteti hatását. a szakemberek folyamatosan vizsgálják a víz minőségét, hogy a szükséges intézkedésekkel megelőzhessék további romlásukat.

az előrejelzések szerint az árvízvédelmi területeken további esőzésekre lehet számítani, ami megnehezítheti a védekezést, és lassíthatja az apadást. -/mti/

-. -

15.00/p

-29-

16⁰⁰

bb.42. befejeződött a xiv. nemzetközi bartók szeminárium

lér/ie/p ie

1980. augusztus 9.

szombaton bezárult szombathelyen a xiv. nemzetközi bartók szeminárium. a július 28-tól augusztus 9-ig tartott mesterkurzuson tizennyolc országból - 13 európai államból, ezenkívül ausztráliából, az egyesült államokból, kubából, iránból és japánból - kilencven muzsikussal, zenepedagógussal vett részt. az eredményesnek értékelt kurzus befejeztével a résztvevők nagyszerű hangversenyekkel búcsúztak szombathelyről. a megyei művelődési és ifjúsági központ színháztermében délelőtt a karmester szak résztvevői adtak nyilvános koncertet, melyen bartók koncertója, iii. zongoraversenye és táncszvitje hangzott el. délután a szólisták adtak hangversenyt, bartók, bach és bramhs műveiből.

a záróünnepségen a szeminárium hallgatói a kurzuson való részvételről igazoló diplomát kaptak./mti/

-.-

bb.43. szántómesterek országos vetélkedője dunavarsányban

bam/mv/ká/p ie

1980. augusztus 9.

az egyenletes, jó minőségű szántás, a megfelelő magágykészítés az egyik legfontosabb feltétele a növekvő terméseredményeknek. a szántómesterek - a szakma legkiválóbbjai - azért is mérik össze tudásukat két évenkénti országos vetélkedésen, hogy bizonyítsák: a szántóföldi munka fejlődése nemcsak a gépek korszerűsítésén, hanem a technikát alkalmazó és kezelő embert hozzaértésén, képességein is múlik. az idei versenyt szombaton dunavarsányban, a petőfi termelészövetkezet tarlótábláin rendezték meg.

a szántóvetélkedőn, amelyre négy nagy iparszerű termelési rendszer, számos termelészövetkezet és állami gazdaság nevezett, 43-an indultak, három kategóriában. a kisebb - 70 kw teljesítményű - traktorok 2-3 ekevassal, a 105 kw-osak 4-5, a legnagyobbak hat vagy több vassal szerelve vonultak a kijelölt parcellához. a gépek többsége rába-steiger, k 700-as, zedtr traktor volt, de érkezett versenyző john-deere és más típusú gép, nyergében, is. a szántásra kimért terület nagysága az ekevasak számának megfelelően 2-7 ezer négyzetméter között változott. a megművelendő föld minősége: könnyű-közép kötött talaj.

/folyt köv./;
17.15/p

-30-

1420

bb.43./szántómesterek....1.folyt./p

a szántás elbírálása során a legfőbb kritérium a jó minőségű munka, annak ellenére, hogy a rendezők bizonyos időhatárokat is megjelöltek. mit kell tudnia a jó szántómesternek? először is: pontosan 24 centiméter mélyen kell szántani. ezt verseny közben többször is ellenőrizték. nyilegyenes legyen a nyitóbarázda, egyenletes a borona kialakítása, szemre szép az ugynevezett széjjel-és összeszántás, a takarás, s a záróbarázda is olyan, mintha léniaival húzták volna.

a szántómesterek az országos vetélkedő során alapos felkészültségüket bizonyították. közülük a legjobbak részt vesznek a kgst-országok jövő évi bulgáriai vetélkedőjén, illetve a szántóvilágversenyen.

az abszolút kategóriában a legjobbak:

1. csanádi istván/ agrártudományi egyetem, baki tanyagazdaság. 2. rózsza józsef / bolyi mezőgazdasági kombinát/, 3. szabó józsef / seregélyesi alkotás tsz/.

az abszolút kategóriában első három helyet elért szántómestereknek a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter emléklakettet adományozott, amelyet lakatos tiber miniszterhelyettes adott át.

a kategóriánkénti verseny győztesei: iii. kategória / a legnagyobb teljesítményű traktorok / : 1. csanádi istván; ii. kategória: 1. tóth istván/ ikr bálolna/; i. kategória: 1. rózsza józsef.
/mti/

-.-

bb.44. a holland külügyminiszter látogatása

s/p ie

1980. augusztus 9.

szombaton elutazott budapestről christoph van der klaauw holland külügyminiszter, aki felesége társaságában néhány napos magánlátogatáson tartózkodott hazánkban. van der klaauw-t fogadta és megbeszélést folytatott vele puja frigyés külügyminiszter./mti/

-.-

18.00/p

-31-

1810

bb.45. üdvözlő távirat

s/p ie

1980. augusztus 9.

az ecuadori köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából losonczy páál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte dr. jaime roldos aguilerá köztársasági elnököt. /mti/

-. -

bb.46. autóstalálkozó, néptáncbemutató nadapon

zsi/p ie

1980. augusztus 9.

csaknem száz autós gyülekezett szombaton nadapon, a nagyréten az első ízben megrendezett velencei-tavi wartburg kupa autós ügyességi versenyre. a két napos autós találkozó vendégeit nemzetiségi néptáncgyűttesek és zenekarok szórakoztatták, majd autós mozi nyílt a nagyréten. a velencei-tavi wartburg kupa ügyességi versenyre vasárnap kerül sor nadapon. /mti/

-. -

bb.47. tömeges baleset a lánchidnál

i sz/s/p ie

1980. augusztus 9.

szombaton délután egy személygépkocsi tömeges balesetet okozott a lánchid roosevelt tér felőli feljárdatánál. a gépkocsi felhajtott a jobboldali járdára, átszakította a lánckorlátot, s a járókelők közül hetet elütött. szerencsére csak egyikük szenvedett súlyosabb sérüléseket, de valamennyiüket kórházba szállították. a rendőrség megkezdte a vizsgálatot. /mti/

-. -

bb.48. áramellátási zavar a nagyköruton

i sz/s/p ie

1980. augusztus 9.

a budapesti nagykörut elektromosáramellátását biztosító 10 kilovoltos vezetéke szombaton délután meghibásodott. ezért több órán keresztül szünetelt az áramszolgáltatás a nagyköruton, elsősorban a lenin köruti házakban.

x x x

az elektromos művektől kapott tájékoztatás szerint estére helyreállították az áramszolgáltatást a főváros külső kerületeiben, ahol a péntek esti vihar fátyat döntött a légvezetékekre, vagy leszakította azokat. /mti/

-. -

- 32 -

bb.49. időjárásjelentés

p ie

1980. augusztus 9.

a meteorológiai intézet jelenti szombat este:

tulnyomóan száraz idő

a várható időjárás az ország területére vasárnap estig. gomolyfelhőképződés várható, számottevő mennyiségű csapadék nem valószínű. az élénk, helyenként még erős lökésekkel kísért északnyugati, északi szél csak lassan mérséklődik. a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 24-29 fok között. /mti/

-. -

bb.50. a belföldi főszerkesztősége hireinek jegyzéke 14 órától zárásig

p ie

1980. augusztus 9.

38. finisben az aratás
39. lottónyeremények
40. szerk. figy.!
41. erőteljes védekezés
42. bartók szeminárium
43. szántóverseny
44. a holland külügyminiszter
45. üdvözlő távirat
46. autóstalálkozó
47. tömeges baleset
48. áramellátási zavar
49. időjárásjelentés
50. hírjegyzék

/mti/

-. -

21.00/p

-33-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: fehér péter
kálmán sándor
izsák erika

21¹⁵

60.008/10

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. augusztus 10. v a s á r n a p

bb.1. tündérrózsa a drávai mocsárvilágban

igó/p ká

1980. augusztus 10.

virít a tündérrózsa a dráva menti mocsárvilágban. a folyó lápos-mocsaras holtágaiban a szokottnál is nagyobb számban pompázik az idei nyáron a szépséges vízi virág. a júliusi bőséges esőzés és az augusztusi nagy meleg - úgy látszik - kedvezett a ritka növénynek. a víz felszínét borító zöld dzsungelben szinte világítanak a fehér-sárga szirmu rózsák. némelyiknek az átmérője a hat-nyolc centimétert is eléri. a hazánkban ma már ritkaságnak számító virág, szigorú oltalmat élvez. a kipusztulóban lévő növény - minden bizonnyal a természetvédelmi intézkedések eredményeként - újból terjed a drávai holtágak vizében./mti/

-.-

9.00/p

-1-

1105/90